

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

AÑO (LETO) XXXI. (25)

No. (štev.) 43

BUENOS AIRES

26. oktobra 1972

Novo nasilje nad koroškimi Slovenci

Apel na mednarodni forum

Pisali smo že v Svobodni Sloveniji, da je Zvezna vlada v Avstriji začela uveljavljati v členu 7 Državne pogodbe iz l. 1955, po katerem je dolžna dati Slovencev vso zaščito obstoja in razvoja slovenske narodne skupnosti, ti isto točko, ki zahteva dvojezične napise v mešanih krajih. Dne 24. julija je izdala smernice za izvedbo dvojezičnih napisov in sicer na podlagi štetja iz l. 1961 in deželnih arhivov, ter je določila 205 napisov vsem v 36 občinah, kjer je več kot 20% Slovencev. Obe slovenski zvezi sta protestirali proti tej odločbi, ker daje premalo, poleg tega pa je še četrtnina imen pokvarjena in ne ustreza slovenskim nazivom. In še vse druge vrste šikan so si izmislili, da ne bi ustregli zakonu. Tako so prenehali z dvojezičnimi napisi in določili, da ostanejo samo tam, ker so, novih ne bodo postavljali. Nekateri občinski odbori so pa celo sneli sam nemški napis, da ne bi bilo treba postaviti zraven še slovenskega. 17 let so Slovenci čakali na ta minimum, ki jih ni niti zadovoljil, pa se je že začelo vandalsko uničevanje že deloma postavljenih slovenskih napisov.

Kako majhen je slovenski dostavek ob velikem nemškem napisu na koncu vasi Bilčevo, a še ta je odveč skrajnežem, zato so ga premazali. Zelo malo pomenijo vsa zatrdjanja o dobri volji, če jih vsakdanji dogodki postavljajo na laž! Slovencev ne preostane drugega, kakor da apelirajo na svetovno javnost.

Razbesenela se je nacionalistična histerija

Geslo je bilo „Do 10. oktobra, do narodnega praznika zaradi dobljenega plebiscita, ne sme biti nobenega napisava več!“ In res so jih do tega dne posneli vsaj po vsej Podjuni, najbolj slovenskem kraju Koroške. V št. Vidu in v Grablji vasi je množica kakih 200 razgrajčev pred očmi policije nemoteno razbijala table, in v neki hiši so našli kar cel arzenal razbitih napisov. V kolikor jih niso razbili, so jih zamazali s črno barvo. Pa ne samo napise, tudi slovenske hiše, tako npr. so hišo slovenske posojilnice v Velikovcu vsi pomazali z napisi. Grozili so Telefonski hiši, Gospodinjski šoli in drugim slovenskim ustanovam.

Zajamčena enakopravnost Slovencev je splahnela in znova se je pokazalo, da Avstrija gre nazaj v Hitlerjeve čase, ko je hotela iztrebiti Slovence, saj je l. 1970 pisal Rudolf der Heimat javno, da „je treba likvidirati koroških Slovence“. Avstrija hoče veljati pred svetom kot zgled demokratične in strpne države in v tem pogledu je dobila celo ugled, ko je z znanimi „tirolskimi paketi“ rešila, na pol sicer, a še to s pritožbo na mednarodnem polju Združenih

narodov tirolski jezikovni problem. Slovenci so upali, da bo prihodnjic prišla podobna rešitev za slovenski problem in so začetek videli v tej zvezni odločbi s 24. julija 1972. Pa so se zmotili. Nacistični šovinisti postavljajo s temi terorističnimi izgredi samo Avstrijo v nevaren položaj. Za prevzem člena 7 mednarodne pogodbe se je bil l. 1955 potegovalo predvsem Avstrijska Ljudska stranka s predsednikom Figlom in kanclerjem Graahejem. Sedaj pa je najbolj trn v očesu sedanjim koroškim nemškim katoličanom in je Volkszeitung najbolj strupena proti dvojezičnim napisom. Predvsem iz političnih razlogov: hoče vreči socialdemokratskega glavarja Sima. Ta se je takoj po izgredih odpeljal na posvetovanje k tirolskemu glavarju in tam zvedel, da je natančno izpolnjevanje mednarodnih obveznosti lahko samo v dobro ljudstvu in mednarodnem ugledu Avstrije. V i nemški listi v drugih državah, kakor na Danskem, na Švedskem, podpirajo koroške Slovence in terjajo od Nemcev spoštovanje pogodbe in rešitev tega vprašanja na Slovenskem Koroškem podobno kot na Tirolskem.

Apel na mednarodno javnost

Avstrija je odgovorna za rešitev mednarodne pogodbe. Za to izvršitev garantirajo sopolisnice, med katerimi so velesile pa tudi Jugoslavija. Zvezna uprava je v zadregi zaradi mednarodne odgovornosti.

Obe slovenski organizaciji na slovenskem Koroškem: katoliška Narodni svet Koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem sta 11. t. m. sklepali o položaju, nastalem po odstranjenju napisov in ugotovili: „da je te izgrede več ali manj državna oblast z več ali manj pasivnim zadržanjem dopuščala in da so to nezakonito počenje podpirali neodvisen tisk in listi opozicijskih strank. Kot avstrijski državljani apeliramo na vse demokratične sile Avstrije, da z nami vred zahtevajo od vlade, da končno z vsvo odločnostjo ukrepa s prepovedjo proti iniciatorjem teh „pogromov“ to je proti nacionalističnim organizacijam, kot so Kärntner Heimatdienst, in podobne, ki vse merijo, da odvzamejo prebivalstvu njegov značaj in pravice kot manjšine.“ Kot vseh 17 let ovirajo te organizacije izvedbo določil državne pogodbe, tako tudi sedaj hočejo z zahtevo po referendumu onemogočiti v državni pogodbi prevzete obveznosti.

Ob taki situaciji smo koroški Slovenci prisiljeni, da se za dosego svojih pravic poslužimo, kakor svoj čas avstrijska manjšina na Južnem Tirolskem. Možnosti apela na mednarodno javnost. Zbrani odborniki obeh društev — predstavnikov Slovencev — zato pozivajo in poblašajo izvršna odbora Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih Organizacij na Koroškem, da čimprej najdeta pravno obliko za ureditve takega apela na mednarodni forum in da zadevno zaprosita za podporo in pomoč državo matičnega naroda SFR Jugoslavije.“

Poudarjamo ob tej priložnosti to, da je Jugoslavija sopolisnica omenjene Avstrijske pogodbe, in sodili bi, da bi bilo več kot umestno, da uporabi svojo pravico in dolžnost čuvanja nad izvedbo pogodb, ki jih je podpisala, in podpre v mednarodnem svetu koroško prošnjo za pomoč.

Kaj bo rekel tajnik Združenih Narodov Kurt Waldheimer, nekdanji zunanji minister Avstrije, pristaš Ljudske stranke in njen kandidat za predsednika republike, če bo prišla pritožba koroških Slovencev pred njegov mednarodni forum z obtožbo njegove lastne stranke?!

Posledica izgredov – v političnem zadržanju koroških Slovencev

Koroško politično življenje vodita predvsem dve stranki: katoliška ljudska stranka in Socialdemokrati. Razlika je torej ideološka. Socialdemokrati so se pokazali pripravljene, zadostiti vsaj minimum zahteve iz mednarodnih pogodb, Avstrijska ljudska stranka pa je prav zaradi odpora proti socialdemokratu povečala svojo borbenost proti slovenskim pravicam. Zdaj koroški Slovenci že groze, da ne bodo več podpirali pri volitvah krščanske stranke, ampak nastopili samostojno, da bo prišel njihov slovenski glas do veljave.

„Neš tednik“ pa ne izgublja optimizma ter piše samozavestno:

„Slovenci smo preživeli že hujše čase in strašnejše razmere. Ni še dolgo tega, ko smo bili na seznamu na smrt obsojenih. Slovenski življenj je dovolj žilav, da bo preživel kljub nasprotnim in izgubam.“

Tembolj je nerazumljivo, zakaj se zaletavajo vanjo nepoboljšljivi večerajnjaki v zid, ki ga ne bodo mogli podreti nikoli. Njihovi vzorniki „hitlerjanci“ so zlili nad nemški narod najhujše gorje njegove zgodovine. Utonili so v smrti, ki so jo namenili drugim.“

Slovenci v svobodnem zdomstvu bomo storili, kar je v naših močeh, da podpremo zahteve koroških Slovencev ob tem novem vandalskem kršenju najosnovnejših narodnih pravic v „demokratični“ Avstriji ter da pred svetom pokažemo na njeno hinavščino, neiskrenost in nepoboljšljivost.

Saj nas veže s koroškimi Slovenci zavest skupnega narodnostnega življenja in povezanosti. Karkoli je v škodo enemu delu naroda, posebej če se mu kratijo njegove osnovne pravice do narodnostnega obstoja ali afirmacije, to je v škodo tudi nam v izseljenstvu. Zato se moramo tudi mi postaviti v bran slovenske manjšine v Avstriji. Z zadnjimi dogodki se ta hitro bliža metodam najhujših teroristov, hitlerjanskih nacistov, čeprav smo mislili, da se je odpovedala tem nasiljem in pristala na mednarodno pogodbo kot evropski zgled strpnosti in demokracije.

Toda ljudje, ki so trgali slovenske napise, so pač mnenje „Das Statvatrog iz nur Feten Papier — državna pogodba je samo cunjia papirja; toda svet sodi drugače, in bo tudi Avstriji stavlil vprašanje: „Ali brani Hitlerjev Rajh ali svojo demokrasko republiko?“

SLOVENSKI KULTURNI KLUB
Trst, ul. Donizetti 3/I

Resolucija sprejeta na 6. taboru zamejske mladine v Trstu dne 7. oktobra 1972

Udeleženci 6. tabora zamejske mladine so soglasno odobrili sledečo resolucijo: Odločno protestiramo proti nasilnim šovinističnim izgredom glede uničevanja dvojezičnih napisov na Koroškem, ki smo jim bili priča v teh dneh. Ti izgredi žalijo ne samo slovensko skupnost na Koroškem, temveč tudi tržaške, goriške, beneške in sploh vse Slovence, kakor tudi vsakega demokratično čutečega človeka. Nedopustno je, da avstrijska vlada, ki bi morala izvajati določila državne pogodbe (čl. 7), dopušča tovrstne izpade, ki spominjajo na obdobje nacistične diktature. Sploh je obstoj neonacističnih organizacij nezdravljiva s humanističnimi načeli in samo avstrijsko državno pogodbo (čl. 7, odstavek 5). Obenem slovenska zamejska mladina, zbrana na tem taboru, zagotavlja koroškim rojakom svojo solidarnost.

ZA 6. TABOR ZAMEJSKE MLADINE ORGANIZATORJI:

predsednik Slovenskega kulturnega kluba (Trst)
Martin Breclj,
predsednica Slovenskega kat. akad. društva (Gorica)
Metka Klanjšček,
predsednik Koroške dijaške zveze (Celovec)
Borut Sommeregger

SOKRIVDA MATIČNE DOMOVINE

Četudi je bil članek napisan še pred dogodki na Koroškem, o katerih pišemo na uvodnem mestu, ga objavljamo, ker nazorno prikaže sokrivdo komunistične vlade matične domovine Slovenije, da zamejski Slovenci ne uspejajo v svojem trdem boju za temeljne narodne pravice. Pa tudi Jugoslavija bi kot sopolisnica avstrijske državne pogodbe mogla in morala dati večjo oporo Slovencev na Koroškem, pa je do zadnjega ostala do njihovega boja za narodne pravice brezbržna.

Dr. Franc Hočevar, podpredsednik slovenske komunistične vlade, je imel v maju letošnjega leta v slovenski skupščini referat o zunanjih politikah, v katerem je obširno govoril tudi o pomoči matičnega naroda slovenskim zamejcem. Njegove izjave: „Jugoslavija je zainteresirana za mir, razvija veliko mednarodno aktivnost v korist miru ter vlaga velike napore, da se odprta vprašanja rešujejo mirno. Položaj Slovencev v zamejstvu ne more biti rezultat trenutne emocije ali občasnih manifestacij, niti ne more biti predmet političantskega licitiranja in maksimalističnega pretiravanja, ker ni v nobeni zvezi z resničnimi interesi našega naroda“, ampak je samo stvar organiziranja družbe, ki je sposobna zrelo, organizirano in odgovorno delovati in ki lahko angažira politično in strokovno potenciala. Vsak drugačen pristop ne more pomeniti pomoči manjšini, ampak vnaša samo zmedo, posebej še, če se ne upošteva, da je manjšina sama nosilec svojih pravic in boja, ki pri tem izhaja iz prilik, v katerih živi, iz ustavnih možnosti tiste dežele, iz njene politične strukture ter je zato sama poklicana graditi politiko in taktiko svojega boja.“

Kljub partijski frazeologiji je prav lahko razbrati, da hoče Jugoslavija ohraniti status quo in tega čim močnejše utrditi, da ne bi prišlo do kakih problemov, ki bi državo (ali boljše povedano partijo, odnosno privilegiran razred) mogli spraviti v nevarnost.

Ker je državo lahko spraviti v nevarnost, še posebej, ker bi bil zlasti ekonomski položaj zaradi sankcij zadevnih držav prizadet, če bi premočno intervenirali za zamejce, to dr. Hočevar odklanja. Nespoštovanje ustave v Italiji, kar tiče slovenske manjšine in še bolj enostaven primer Avstrije, kjer 7. členu mirovne pogodbe ne izpolnjejo kot vidimo sedaj, ko se v zadevi slovenskih napisov direktno norčujejo iz nje — reakcijo manjšin na vse dr. Hočevar to imenuje trenutno emocijo, politikanstvo in maksimalistično pretiravanje in jih poziva, da so one same nosilke boja, ki naj temelji na ustavnih možnostih dotične dežele, in naj si torej sami izberejo politiko in taktiko boja!

Slovenska opozicija je že desetletja predvidevala, da je to resnična pozicija uradne Slovenije, kjer je pač država samo fasada, dočim dejanska vlada partija, odnosno privilegiranci v njej.

Partiji ni bilo nikoli za dobrobit slovenskega naroda, ako ta ni v skladu z koristjo partije. Znana so gesla, da ni važno, koliko Slovencev obstane, samo da partija zmaga itd. Le škoda, da zamejci niso sami prišli do tega, odnosno prekasno. Leta 1945 ki se s pomočjo zaveznikov dalo rešiti tako na Primorskem kot na Koroškem ogromno slovenskega življa in pozicij, za katero se še danes po 27 letih zaman borimo! Slovenska politična emigracija je šla mimo Koroške v našem begunstvu, na žalost tam ni mnogo doprinesla k ohranitvi slovenstva, ker je pač bila gledana z nezaupanjem; če bi bili odnosi pristranejši, bi pustili pred premikom v druge dežele na Koroškem ne enega temveč deset mož kot je Cigan.

Skozi 27 let ugotavljamo, kako matična država gleda na manjšinski razvoj striktno samo s partijskega stališča; svoje somišljenike na drugi strani meje podpira, moralno in z denarjem. Primorski Glas z nekaj tisoč izvodov dobiva 200 milijonov Lir na leto, da se obdrži na zeleni veji. Partijsko glasilo za zdomec Rodna Gruda dobiva do 20 tisoč dolarjev na leto, da zasleduje razvoj med njimi, dočim manjšinske skupine, gibanja in stranke, ki niso na socialistični liniji, ne dobe ničesar.

Težko je razumeti, kako da, recimo, na Koroškem ni bilo mogoče Jugoslaviji uspeti. Avstrijci so vojaško nepomembni, se pravi, toliko bolj morajo paziti na izpolnjevanje mirovne pogodbe, ki jo je sopolisnica Jugoslavija. Ako je bilo možno za 19 Hrvatov, ki so prišli z orožjem v Jugoslavijo uradno protestirati pri 5 državah, zakaj bi bil uradni protest za pravico slovenskih Korošcev preveč tvegan? Ali bi ugled Jugoslavije s tem padel? In če protest ne bi zadostoval, ali ne bi naslednji korak pri Waldheim-u spraval Avstrije ob steno, ki se nam ohrani bolj ne bojijo kakor mednarodne blamaže.

Ko zasledujemo dejanja matične domovine in sedaj še beremo tako cinične izjave, nas preveča skrb za naše rojake zamejce. Vendar, za dežjem pride sonce in nihče ne ve, kaj nam lahko še prinese bližnja ali daljna bodočnost, gre za to, da se nam ohrani zavedno slovensko jedro in vse kaže, da se na Koroškem in Primorskem to dogaja. Naslonimo naše upanje na to in na zgodovinske premike v bodočnosti, ki bi nam pomagali rešiti ta problem slovenskega naroda!

Peter Urban

EVROPSKA UNIJA

NAJKASNEJE DO LETA 1980

V Parizu so minuli teden predstavili devetih članic Skupnega evropskega trga sklenili, da se bo zahodnoevropska skupnost najkasneje do leta 1980 spremenila v „Evropsko unijo“ ter so podpisali zadevno deklaracijo.

Besedilo deklaracije, ki je bilo razdeljeno časniki na posebni tiskovni konferenci, ne vsebuje podrobnosti, kako naj bi omenjena Evropska unija bila zgrajena, temveč le navodilo, po katerem morajo ustanove Skupnega evropskega trga, po belgijskem predlogu, do leta 1975 izdelati podroben načrt o notranji strukturi Unije.

V deklaraciji države članice Skupnega evropskega trga objavljajo svojo namero, da bodo „spremenile v celoti svoje odnose v Evropsko unijo še pred koncem tega desetletja.“

Druge glavne točke deklaracije, ki obsega štiri strani, govore o namenih razširjenega Skupnega evropskega trga, in sicer:

1) Delati za zmanjšanje napetosti in za vedno večje sodelovanje;

2) Povečavati pomoč razvijajočim se 3) Skrbeti, da se bo njegov glas čul v svetu tako, kakor mu po njegovih človeških, duhovnih in materialnih sposobnostih pripada;

4) Sodelovati pri razvijanju svetovne trgovine in pri bližajočih se urejanjih denarnega sistema, da se bo vzpostavilo gospodarsko ravnovesje v svetu.

Predstavniki razširjenega Skupnega evropskega trga so se tudi zavezali, da bodo do leta 1975 izdelali načrte za popolno gospodarsko zvezo Zahodne Evrope ter ga nato predebatirali in odobrili na sledeči zahodno-evropski vrhunski konferenci.

To za Zahodno Evropo eno najbolj zgodovinskih zasedanj Skupnega evropskega trga, ki se mu bodo 1. januarja 1973 pridružile kot polnopravne članice še Anglija, Irska in Danska, je v 19 urah razgovorov sprejelo odločilne sklepe za nadaljnji razvoj svobode Zahodne Evrope. Koncept Evropske Unije je podal francoski predsednik Georges Pompidou.

Francija v vietnamskih pogajanjih

POSREDNIK JEAN SAINTENY

Pri tajnih razgovorih v Parizu med zunanje političnim svetovalcem ameriškega predsednika Nixona, Henryjem Kissingerjem in predstavniki severnovietnamske komunistične vlade, ki so bila zlasti v minulih dneh zelo intenzivna, je doslej igralo odločilno vlogo posredovanje francoskih zunanje političnih strokovnjakov, ki jih v Washingtonu smatrajo za najboljše poznavalce problemov v Indokini.

Dasi se je Francija porazena in uvažljajna umaknila iz Indokine, kar je v svojem boju proti Hočiminhu ostala sama, je sedaj pripravljena storiti vse, da bi se mir vrnil v jugovzhodno Azijo in da bi spet dobila vpliv v tem delu sveta.

Ameriškim delegatom na pariških mirovnih pogajanjih z delegati Severnega Vietnama so doslej dajali nasvete sedanji francoski veleposlaniki v Pekingu Etienne Manach, vzhodnoazijski strokovnjak pariškega zunanjega ministrstva Henri Fromet-Meurice in drugi. Največjo vlogo pa je igral francoski bančnik Jean Sainteny, ki je pomagal, da so se tajna pogajanja med Kissingerjem in severnovietnamskimi delegati sploh začela.

Sainteny je med drugo svetovno vojno, kot vodja De Gaullove misije v Vietnamu, s padalom odskočil v glavni stan vietnamskega odpora proti Japoncem ter je bil tudi francoski delegat, ki je leta 1946 podpisal prvo pogodbo med Francijo in Hočiminhom leta 1946.

Pozneje je Sainteny postal znanec sedanjega severnoameriškega predsednika Nixona in njegovega zunanje političnega svetovalca Kissingerja, ki sta ga leta 1969 prosila za posredovanje s severnovietnamskimi komunisti. Sainteny je oddal Nixonovo pismo za Hočiminh, v katerem je Nixon predlagal pogajanja, vodji severnovietnamske diplomatske delegacije v Parizu, nakar je 4. avgusta 1969 v njegovi hiši prišlo do prvega Kissingerjevega stika s severnovietnamskimi komunisti.

Sedanja francoska vlada meni, da gre obema, Washingtonu in Hanoju za mir, toda obema je to težko doseči, iz različnih razlogov.

Severni Vietnam je že tako preurejen na vojno ekonomijo, da se njegovi komunistični oblastniki dejansko bojijo miru, ker skoro nimajo izkušenj za vodstvo države v miru. Poleg tega je severnovietnamsko gospodarstvo zlasti v letošnji komunistični ofenzivi utrpelo silovite udarce, ker ofenziva ni uspela, požrla pa je skoro zadnje ostanke gospodarske zmogljivosti Sev. Vietnama.

Bela hiša v Washingtonu si zlasti iz političnih razlogov želi skorajšnjega miru v Vietnamu, medtem ko je za Pentagon, tako menijo v Parizu, Vietnam pripravno področje za preizkušanje novega orožja in taktike, kakor je bila španija v svoji državljanski vojni v letih 1936—1939 tak laboratorij za nacistično Nemčijo na eni in Anglijo in Francijo na drugi strani.

Spodobna oddolžitve velikemu možu

Misli ob knjigi: Božji služabnik Janez Gnidovec

Telesno ni bil velik! Njegova šibka postava — sama kost in koža ga je bila — je kar vsiljevala misel: ta človek je ali bolan, ali pa se posti preko mere. Oboje je bilo res: nikdar ni bil popolnoma zdrav, hranil pa se je tako skromno in živel tako asketsko, da je naravnost čudno, kako je mogel vzdržati toliko let tako velikansko breme in delo, ki ga je opravil.

Duševno pa je bil velikan! Mož vere, ki gore prestavlja, mož molitve in askeze, mož trdne volje in nadčloveške potrpežljivosti, mož krščanske ljubezni do bližnjega, ki daje kruh potrebnim in rešuje neumrjoče duše.

Izšla je te dni knjiga o njegovem življenju. Naša emigracija si je z izdajo te knjige pridelala nov člen k že dolgi verigi tiskanih del, ki rešujejo za zgodovino osebnosti in njihova dejanja, ki jim sedanja domovina ali ne more, ali pa noče dati mesta, ki jim gre v zgodovini našega naroda.

Ta knjiga rešuje škofa Gnidovca takorekoč pozabe. Umril je malo pred vojno, ki je s svojo krutostjo potisnila v ozadje premnoge važne dogodke in njih pravično oceno v tisku. (Nadškof Jeglič je dobil svoj življenjepis v emigraciji. Material za dr. Korošček življenjepis je izginil v valu povojnih preiskav in vandalskih uničevanj. Na škofa Gnidovca smo kar pozabili. Tako skromen in neznan je bil, tako daleč na jugu države je pasel pisano čredo svo-

jih ovčic, tako nevidno je bilo njegovo delo in njegovo trpljenje, da so ga malo bolje poznali le njegovi predstojniki in njegovi najožji sodelavci-duhovniki. Pa se je vendar dobil kup ljudi, zlasti med duhovniki družbe sv. Vincencija Pavelskega in med še živečimi durovniki v domovini in nekaterimi bivšimi njegovimi gojenci v šentiviški gimnaziji, ki so zbrali vso dosegljivo napisano stvarino, potrebno za življenjepis in dodali še svoje posebne doživljaje, vtise in sodbe o škofu Gnidovcu in vse poslali v Argentino, z namenom, da se tu pripravi dostojen življenjepis temu velikemu sinu našega naroda.

In tako se je zgodilo, da je prof. Alojzij Gerzinič prevzel to delikatno delo in ga izredno lepo dovršil. Že imamo v rokah knjigo, ki je sad njegovega truda in njegovih zmognosti. Jezik v knjigi je res slovenski: preprost, jase, čist! Bere se z užitek že zaradi lepe slovenščine, še bolj pa zaradi zanimive vsebine, ki jo podaja brez dolgozevnih razmišljanj, brez nepotrebnih okraskov, pretiravanj ali vzdihljajev, tako da bralec podaja življenjsko pot škofovo, njegovo delo v gimnaziji, katere prvi ravnatelj je bil, njegovo redovno življenje kot lazarist-misijonar in njegovo trnjevo pot škofovstva v eni najtežjih in najrevnejših škofij v Evropi. Pisatelj daje, če le more, besede drugim; živim pričam in pisanim virom, nič ne zakriva ali olepšuje njegove hibe — tudi svet-

Mednarodni teden

Predsednik egipčanske vlade Aziz Sidky je bil na kratkem obisku v Moskvi, kjer so mu sovje zagotovili, da se ne dogovarjajo za hrbtom Arabcev z Amerikanci za urejanje razmer na Bliznjem vzhodu. Pred odhodom v Kairo so v Moskvi objavili, da bodo vsi trije sovjetski veljaki, Brežnjev, Kosygin in Podgorny vrnili obisk Egiptu.

V britanskem parlamentu so ponovno odklonili televiziranje parlamentarnih zasedanj. Proti televiziranju je glasovalo 191 članov parlamenta, za televiziranje 165. Nasprotniki televiziranja trdijo, da bi parlament prenehal biti svoboden v debatah in da bi se marsikateri poslanec pred televizijskimi kamerami spreemnil v igralca, namesto da bi ostal resen predstavnik naroda. Nasprotniki televiziranja tudi ni prepričal argument, da ima britanski narod pravico, da na lastne oči vidi, kaj se dogaja v parlamentu. Trdijo, da ima itak vsak Anglež svoboden dostop na galerijo, od koder lahko sledi dogajanjem v dvorani.

Pierre Susini, francoski diplomat v Hanoju, ki je bil težko ranjen ob ameriškem bombnem napadu na severnovietnamsko prestolnico, je umrl. Truplo so prepeljali v Pariz.

Čilska vojska je raztegnila svojo kontrolo še na dve čilski provinci, tako da je sedaj pod vojaškim nadzorstvom 21 provinc. Vseh čilskih provinc je 25.

Goriška in Primorska

PORAST NA SLOVENSkih ŠOLAH

Na slovenskih ljudskih šolah v mestu Gorici in okolici bo letos 476 otrok, medtem ko jih je bilo lani 473. Največji porast beležita šoli v ul. Croce in Randaccio v Gorici. Lanj je obiskovale šole v ul. Croce 75 otrok, letos pa 82; v šoli v ul. Randaccio je letos 39 otrok (lani 34).

Po ostalih šolah je stanje naslednje: Štandraž 43 (lani 43), Podgora 19 (18), Pecna 19 (19), štmave 8 (19), Števerjan z Jazbinami 48 (49), Plešivo pri Krimnu 4 (7), Škrljevo, občina Dolenje 2 (2), Sovodnje 42 (41), Rupa 31 (32), Gabcje 4 (6), Vrh 28 (30), Dol 15 (19), Jamlje 23 (23), Doberdob 69 (65).

Na vseh teh šolah bo letos zaposlenih 48 učiteljskih moči, toliko kot lani. V Števerjanu bo tudi letos celodnevni pouk, ki ga bo dajalo 7 učiteljskih moči.

Otroški vrtci v Gorici bodo trije: v ul. Croce 30 otrok, v ul. Randaccio prav toliko, v ul. Torriani na levem bregu Soče pa 25. Tu se bo pouk zaradi popravil pričel šele pozneje.

Slovenska trgovska šola bo imela letos svoje prostore ne več v ul. Seminario temveč v Podturnu, kamor se je te dni preselila.

niki jih imajo — in na podlagi dolge vrste pričanj prikazuje njegovo ogromno misijonarsko-apostolsko delo, ki ga je opravljal do popolnega telesnega izničenja, govori trezno o njegovi preprosti pobožnosti, zlasti o molitvi, o njegovih ponižanjih, krivicah, dvomih in duhovnih bojih, ki so mu polnili življenje in dosegli svoj vrhunec v agoniji, bolj duševni kot telesni, ki je trajala dolge, dolge dneve, in ki je bila kronana s pogrebnimi slovesnostmi, ki jih verno ljudstvo izkazuje svetnikom.

Baragovo misijonirše v Argentini se je na ta način lepo oddolžilo članu njihove družbe in možu, ki se z vso pravico lahko postavi ob stran Baragi in skupno s Slomškom med naše svetniške kandidate.

Knjigo res lahko iskreno priporočamo. Prav bi bilo, da bi prišla v vsako slovensko hišo in pomnožila zaklad tistih del ki bodo naše znanke še dolgo spominjali, da je naš narod v svoji nedavni zgodovini imel može, ki so nekaj storili za narod in da nimajo prav tisti, ki znajo samo brezplodnosti in nezmožnosti ljudi, ki jim je bilo dano krojiti usodo našega naroda pred pol stoletjem.

Vsi tisti pa, ki smo škofa Janeza Gnidovca osebno poznali in bili kot diaki deležni njegovega vodstva, učiteljstva in zgleda, bomo ob branju te knjige še enkrat doživljali davne čase naših študij na prvi slovenski gimnaziji, naših izpitov in matur in nam bo v spominu zopet zaživela asketska postava Gnidovčeva, o katerem že takrat med študenti ni nihče dvomil, da je svetnik.

K. K.

China en América Latina

En tiempo de la "revolución cultural". China cortó prácticamente sus lazos diplomáticos y políticos con el resto del mundo: todos los embajadores chinos, salvo el del Cairo, fueron llamados a Pekín y los viajes turístico-políticos se redujeron casi a cero.

Desde 1970 y más aún en 1971, China comenzó a reanudar los lazos rotos antaño, incluso con países como Yugoslavia, que durante mucho tiempo fue el blanco preferido de la propaganda de Pekín. La misma tendencia es perceptible en América Latina, donde el gobierno chino despliega sus esfuerzos, especialmente en dirección de tres países: Cuba, Chile y Perú. Es decir, justamente los mismos países que son objeto de particular atención por parte de Moscú.

En diciembre de 1970, no obstante los cinco años anteriores durante los cuales las relaciones se vieron congeladas, un nuevo embajador chino se instaló en La Habana. El deshielo continuó mediante el intercambio cultural y deportivo.

El proceso se operó en forma similar con Chile y Perú, concluyendo, por una parte, con el restablecimiento de las relaciones chino-chilenas y un acuerdo económico firmado en 1970, y por otra, con el reconocimiento de China comunista por parte del gobierno peruano, seguido de un tratado de cooperación económica y técnica.

La actitud de China comunista da la pauta de su interés por extender su influencia en los países de América Latina.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

DOGAJANJA SE NADALJUJEJO, DO KDAJ?

Politični moment, ki ga preživlja Argentina zadnje čase, ima gotovo svojo zvezdo v pogajanjih, ki jih posredno vodi bivši predsednik Perón z vlado, ali bolje rečeno z oboroženimi silami. Po predstavitvi desetih točk peronovega programa je prišlo kmalu do prekinitve razgovorov med Peronovim delegatom dr. Cámporom in tajnikom vojaške junte. A pogajanja so se nadaljevala na drugih nivojih.

Medtem so se že spravile v tek priprave za Peronovo vrnitev v državo. Sl. dila je tudi napoved datuma: 17. novembra. Oblasti so tudi odobrile dovoznje družbe Alitalia, ki naj bi pripeljalo Perona v Buenos Aires. A v trenutku, ko pišemo te vrste, je znova vse v zraku in zavito v meglo: Peronov povratek, položaj pooblaščenec, ki vodijo pogajanja in sploh pogajanja sama.

Vlada je v določenem trenutku smatrala, da Perón nima resnega namena za povratek, niti za pomirjenje države, in je sklenila pogajanja postaviti na novo podlago. Ta zanimiv in nevaren politični flirt je tako zašel znova v slepo ulico. A iz nje se bo, po mnenju opazovalcev, kaj kmalu zmazal. Čas namreč hitro beži in tako vlada kot Perón so primorani, da pred odločilnimi datumi pridejo do nekega skupnega izhodišča ali pa se — razidejo.

Allende zahteva dolarje

MCNAMARA: „BREZ STABILIZACIJE NI DOLARJEV“

Medtem ko čilski marksistični predsednik skuša postopoma državo spremeniti v prvo komunistično državo na južnoameriškem kontinentu, se v svoji gospodarski stiski vedno bolj ozira po svetu za ameriški dolarji, ki naj bi socialistično gospodarstvo rešili propada. Kakor noben komunistični diktator, tako tudi Allende še ni prosil Moskvo za posojilo v rubljih, temveč si vsak želi samo ameriških dolarjev.

V vedno večji stiski, iz katere se ne zna izmotati, kljub temu, da je podčrval bakrene rudnike, o katerih je menil, da bo z njimi razpolagal svobodno, ko bodo „naši“ in za katere nekaterim podjetjem ni plačal odškodnine, se je Allende obrnil za dolarje tudi na Svetovno banko, ki ji predseduje zlasti za komuniste eden največjih reakcionarjev Robert McNamara.

Ker mu Svetovna banka ni natresla dolarjev kakor da bi komaj čakala, da jo je blagovolil prositi za posojilo, se je

Razgovori med vlado in Peronom gotovo najbolj razburjajo peroniste same, ki morajo svoje nastope in izjave prilagoditi trenutnim Peronovim pozicijam, ki se, kot je znano, ne odlikujejo ravno po svoji stanovitnosti.

Radikali pa so zadnje čase globoko zapleteni v svoj notranji boj. Koncem novembra bodo imeli volitve, kjer bodo določili, kdo naj bo predsedniški kandidat stranke: Balbín ali Alfonsín. Splošno mnenje je, da ima prvi največje možnosti. Druge stranke, zlasti neoperonisti in pa provincijske stranke, pa tudi hitijo s svojimi organizacijami, da bi bile pripravljene v trenutku volilnega boja. Nekatere so tudi že objavile svoje volilne programe. Izgleda, kot da bi težnja po socializaciji bila nek skupen faktor. Vendar moramo pomniti, da je že tradicija v Argentini, da so programi bolj volilna propaganda kot pa namen konkretne akcije za bodočnost. Programi je torej treba gledati bolj s propagandnega, kot pa s programatičnega vidika.

V tem zapletenem trenutku ima vlada le en odhiti, namreč na delavskem polju. Sindikati so zamoteni v pripravljanju predosnovkov za paritetne komitacije, ki bodo vsak moment pričele delovati. Do konca decembra morajo namreč podpisati nove kolektivne delavske pogodbe, ki bodo v veljavi do konca decembra prihodnjega leta, kar se tiče plač, in do konca decembra 1974, kar se tiče splošnih delovnih pogojev.

McNamara je zato na zasedanju gospodarskega sveta ZN Allendeju pojasnil, da obupnega stanja čilskega gospodarstva ni kriva Svetovna banka, temveč njegov režim.

„Jasno je vsakomur, da so za ureditev čilskega gospodarstva potrebni notranji ukrepi. Zavoženega gospodarstva ne more rešiti nobena, še tako velika vsota zunanje denarne pomoči,“ je poudaril McNamara. „Kakor stvari stoji, je v pomanjkanju takih stabilizacijskih ukrepov sploh nemogoče, da bi bančne fondne produktivno uporabili za blaginjo čilskega naroda, kakor tudi ni pričakovati, da bi banka mogla računati na poznejše vračilo posojenega denarja, kakor to določa ustanovni pravilnik banke, ki ga je tudi Čile podpisal.“

Maocetungovo nasledstvo

KOLEKTIVNO VODSTVO

Kitajski komunistični predsednik Čuenlaj je pred kratkim sprejel dvajset severnoameriških časnikarjev na posebni tiskovni konferenci, na kateri je na vprašanja o Maocetungovem in svojem nasledstvu na videz prosto odgovarjal.

V svojih poročilih o Čuenlajevih izjavah pa se časnikarji ne strinjajo med seboj.

Edward Murray in Don Karter, dopisnika Knightove verige dnevnikov v ZDA, med drugim pišeta v New York Daily News, da je „eno ime blestelo kakor svetilnik v megli zgodovine in spominov na stare tovariše, ki so sedaj bojni ali nekateri celo slepi ali pa so že umrli. To ime,“ pišeta omenjena

časnikarja, „je ime vodje šanghajske komunistične partije Yao Wen-yuana, čigar uvodniki v šanghajskem časopisu so bili znak za sprožitev kulturne revolucije v državi.“

Drugi od severnoameriških časnikarjev, Warren H. Phillips, ravnatelj Wall Street Journala, pa v svojem poročilu o tiskovni konferenci s Čuenlajem, Yao-a sploh ne omenja. Phillips piše, da je Čuenlaj izjavil, da bo po Maocetungovi smrti kolektivno vodstvo prevzelo krmilo države v svoje roke. Phillips piše, da je Čuenlaj dobesedno izjavil: „V tako veliki državi in s tako velikimi problemi, kakršno imamo — kako morete imeti samo enega naslednika?“

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Novi vodja baleta ljubljanske Opere je Karol Totl, ki je prej bil 13 let vodja bratislavskega baleta. Totl je začel svojo kariero pred 22 leti kot statist pri bratislavski operi, nato se je vpisal na visoko šolo gasbenih umetnosti, bil je pet let na šolanju na državnem gledališkem inštitutu v Moskvi, kjer je končal študij za koreografa in baletnega pedagoga. Po obveznem stažu v Boljšoj teatru, kjer je bil tudi asistent koreografije, je prevzel delo umetniškega vodje baleta v Bratislavi. Z njim je prišla v Ljubljano tudi žena Sofija, ki je „zaslužni umetnik ČSR“. Poleg nje sta nova člana ljubljanskega baleta še Magda Vrhovec in Vlasto Dedovič, ki sta se po devetih letih vrnila iz Švedske. Tako sedaj ljubljanski balet šteje 39 plesalk in plesalcev.

NOVA GORICA — Na dvodnevem sestanku slovenskih arhivarjev, ki je bil združen z občinim zborom društva arhivarjev, so razmišljali o arhivih slovenskih mest in o virih za preučevanje urbanih naselij. Dr. Vasilij Mirk pa je predaval o razvoju slovenskih mest v zadnjih sto letih.

LJUBLJANA — Slovensko narodno gledališče — Drama in Opera — je ustanovila z 18 podjetij Gledališko komunio. Podjetja bodo prispevala denar — 54 milijonov dinarjev — za izključno programske namene. Ob podpisu pogodbe te komunio so pripravili tudi nekaj kulturnega programa in odkrili v galeriji kipov pomembnih igralcev portret Janeza Cesarja in Staneca Severja.

MARIBOR — Direktor Pokrajinskega muzeja dr. Sergej Vrišer je sporočil, da bo ta ustanova priredila razstavo „ranjenih umetnin“. Za razstavo so odbrali 67 likovnih del, ki jih javnost še ni videla, ker so jih muzeji dobili več ali manj poškodovane in leže v skladiščih, ker ni denarja za obnovo. Od razstave si prireditelj ne obeta odločilnega preobrata na bolje, ampak bo hotela le povedati, da z zanemarjanjem zapravlja Slovenija kulturno in materialno dobro.

MARIBOR — Na festivalu baročne glasbe, ki se je začel 24. septembra, je ob otvoritvi koncertiral Collegium Musicum, zaključil pa ga je koncert zbor instrumentalistov visoke šole za glasbo iz Gradca. Vmes so bili koncerti ansambla „Baroco“ iz Moskve, zagrebških solistov, avstrijskega komornega tria ter nastopi Vladimira Rudjaka in Janka Šetinca pa

Marjana Jerbiča in Andjelka Klobučarja.

KRANJ — Žirijska mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov je podelila festivalsko nagrado „Zlati Triglav“ filmu Romana Polanskega „Šampionov konec tedna“. „Srebrni Triglav“ pa je dobil francoski režiser Claude Lelouch za film „Iran“. Tretji najboljši film je bil „Krmar“ Branka Kalačiča. Bilo je še več posebnih nagrad za režijo, za scenarij, za gla. bo. Za scenarij je dobil nagrado francoskega ministra za šport in mladino „Pierre de Coubertin“ nemški film „Olimpya, Olimpya“, v katerem je prikazan zgodovinski pregled vseh dosedanjih olimpijskih iger.

LJUBLJANA — Uredniški odbor revije Problemi-Literatura je sklical sestanek vseh sodelavcev, na katerem je glavni urednik Niko Grafenauer orisal trenutni problem revije po odločitvi predsedstva Zveze Mladine Slovenije, da odstavi dosedanj uredniški odbor. Po štiriurnih debatah so zborovalci glasovali, da ne sprejmejo sklepa ZSM o razrešitvi odbora, ker so zanje neutemeljeni in jih tudi predstavnik ZSM na zboru samem ni uspelo pojasniti: Zbor sodelavcev je izrekel zaupnico oboima odboroma, ob koncu pa je izjavil, da bi sklep predsedstva RKZMS utegnil onemogočiti tovr ter povzročiti ponovno krizo v slovenskem revijalnem prostoru.

Umrlji so od 16. do 21. septembra:

LJUBLJANA: Milan Blaž; Karol Butinar; Rozalija Benedičič r. Kajzer; dr. Ivan Černogaj, publicist; Franciška Dolinšek r. Bajda; Anton Gorenak, šofer (prom. nesreča); Vinko Galun; Aleksander Januš; Janez Kaplan ml.; Marina Kržišnik r. Blagojevič; Ana Pintar r. Fabjan; Ladislav Skube, up. kovač; Sabina Škrbine r. Ornič; Ana Tomič; 90; Jože Trošt, up. šol. upravitelj; Ljubo Umek; dr. Janez Zlokarnik, nevroshiatr; Ivan Zajec, Franc Zvolj.

RAZNI KRAJI — Slavko Arbatjer, Portorož; Ivan Borovnik, Ravne; Alojzij Bole, Brezovica pri Ljubljani; Franciška Bergant r. Avgustin, Rateče; Anton Bruderman, 91, up. soboslikar, Brežice; Alojz Čigon, Postojna; Rudi Čeroga, Zdoles; Ivan Furlan, up. ključavničar, Skofljica; Janez Fabijan, 73, Zg. Bitnje; Ivan Jurjavčič, Trbovlje; Jože Jeraj, Bohinj; Martin Jalovec, 52, Kovečje; Ida Kincl, 69, Šentjur; Jože Knap, Hrastnik; Mirko Lavrič, Kot; Stanko Mikl, 58, Maribor; Ivan Oblak, koroški borec, Borovnica; Bogomira Plevelj, Medvode; Marija Pliberšek, Domžale; Rozalija Puce r. Drobnič, Kranj; Ana Rebolj, Sevnica; Karlo Stopar, up. vlakovodja, Divača; Janez Šegina, Metlika; Martin Selekter, Celje; Lojze Tomec, Stari trg pri Ložu; Cecilija Ulčar, Zalec.

Mladinski športni dnevi

LAHKOATLETSKI TURNIR

Pretekli četrtek, 12. oktobra se je vršil na tekališču kluba La Salle v San Martinu, lahkootletski turnir, ki sta ga pripravila mladinski organizaciji.

Kot je bilo za pričakovati so se v zgodnjih urah začeli zbirati tekmovalci, ki so se letos predstavili v rekordnem številu, kar 108 jih je bilo, čeprav se niso predstavili vsi domovi.

Malo kasneje po napovedani uri je predsednik SFZ Pavle Fajdiga otvoril turnir z dviganjem slovenske in argentinske zastave. Nato so se pričele tekme v različnih panogah.

Turnir je bil razdeljen v tri kategorije: SDO, SFZ (1) (starejši), SFZ (2) (mlajši). Pri starejši kategoriji je bilo opaziti veliko pomanjkanje atletov. Predstavili so se samo trije domovi in samo polovica (11) tekmovalcev je bila stara nad dvajset let. To nam daje povod, da bomo morali naslednje leto znižati leto spremembe kategorij, katera je sedaj 20 let, da bodo mlajši, ki prihajajo iz ljudskih šol imeli možnost za tekmovanje in da bo starejša kategorija zares prišla do izraza in da bodo v kategoriji mlajših res prevladovali mlajši.

Kar se je vedno opazovalo — in letošnji lahkootletski turnir ni bil izjema, je ogromna razlika med tistimi, ki redno trenirajo in tistimi, ki redko ali sploh ne trenirajo. To vzame zanimivost tekam, posebno pri tekah. Ker če je velika razlika ni borbe in če ni borbe je vse enolično in ponovljeno. Da bi se moči mal zenačile se pa potrebuje reden trening in pogosta tekmovanja.

Organizacija turnirja je tudi zelo uspela. Vodil jo je prof. Tine Vivod, glavni sodnik je bil prof. Franci Sušnik: 22 pomagači-voditelji, ki so se za to delo dobro pripravili in organizirali. Na ta celodnevni turnir je prišlo kakih 300 mladih — tekmovalcev ali gledalcev — žalostno je le bilo pomanjkanje zanimanja staršev za to delo svojih otrok. Dokaz, kako je mlade turnir pritegnil,

Proslava misijonske nedelje v Buenos Airesu

Vesoljna Cerkev enkrat na leto pregleda svoje misijonsko delo, tako ono na misijonskem polju, kakor ono v misijonskem zaledju. Ob pogledu na ogromnost in važnost njenega poslanstva v svetu, kateremu mora posredovati Kristusa, se naj vsi katoličani zavedo nuje in dolžnos' sodelovanja z naravnimi in nadnaravnimi sredstvi, predvsem pa z misijonarji, dokler in kamor je še možnost pošiljati jih.

Slovinci v Velikem Buenos Airesu vsako leto prirede skupno misijonsko proslavo v Slovenski hiši, ki naj bo nekako dopolnilo spomina na misijone že pri vseh dopoldanskih slovenskih mašah, kjer se na ta dan pridiga, moli in daruje za misijone. Programi teh prslav so kaj raznoliki: Skoraj vsako drugo leto je kaka odlično prirejena misijonska igra, če ne pa vedno skrbno pripravljeno misijonsko skioptično predavanje ali celo film, kdaj ob navzočnosti in z osebnim nastopom kakega misijonarja na obisku. Zadnje čase se proslava duhovno najbogatejše uvede s koncelebrirano sveto mašo.

Letošnja Misijonska nedelja je padla na 22. oktober, predzadnja v tem mesecu. Oglasi v časopisju in celo misijonski nagovor v slovenski radijski uri so privabili v Slovensko hišo izredno mnogo rojakov. Sveto mašo je daroval delegat msgr. Anton Orehar skupaj z o. Miho Žužkom D. J. (ki je urednik dušnopastirske revije slovenskih škofij „Cerkev v sodobnem svetu“, brat treh misijonark Žužkovih, ta čas na obisku pri materi v Argentini) pa s predsednikom Južnoameriške Baragove zveze dr. Filipom Zakljem, bivšim kitajskim misijonarjem; vikarjem Andrejem Rrebilom CM, in rektorjem Misijonskega zavoda Francom Sodjem CM. Pridigal je o. Miha Žužek D. J., in sicer o obnovi misijonskega delovanja v domovini v zadnjih letih.

Po odmoru je imel Ladislav Lenček CM skioptično predavanje: Slovenski Kristonosci, ki ga je uvedel Marjan Loboda s pozdravom vsem navzočim, med katerimi je bilo opaziti mnogo odličnih predstavnikov slovenskega javnega življenja. O predavatelju je dejal, da ima pač vso legitimacijo, govoriti nam o vseh slovenskih misijonarjih, saj bo kmalu 40 let, kar si z vsemi nekako uradno v imenu slovenskega misijonskega zaledja dopisuje.

Predavanje je trajalo skoraj poldrugo uro in ga je pojasnjevalo skoraj 300 skioptičnih slik. Bilo je zelo informativno in zaradi svoje izčrpnosti važno, saj smo v kratkem času s pomočjo statističnih črtežev, zemljevidov, osebnih slik vseh naših misijonarjev ter podob iz njihovega delovnega okolja dobili

5.17 m.; 3. Vintar Rikard (SM) 5 m. Med krogle: 1. Ecker Tomaž (SM) 13,15 m.; 2. Draksler Jože (SJ) 11,85 m.; 3. Jemec Tone (SV) 9,50.

Met diska: 1. Ecker Tomaž (SM) 30,90 m.; 2. Draksler Jože (SJ) 25,30 m.; 3. Sušnik Franci (SV) 19,70 m.

Štafeta 4x100: 1. San Martin (Vintar, Ecker, Steinhaus, Vovk) 51"7; 2. Slovenska Vas (Sušnik, Bokalič, Jan, Reven) 54"7; 3. San Justo (Cukjati, Draksler, Jančič, Zupanc) 58"5.

SFZ (2) (mlajši):

Tek 100 m.: 1. Mustar Jure (SJ) 11"2; 2. Tomaževič Lovro (SJ) 12"4; 3. Mažgon Klavdij (SV) 12"9.

Tek 800 m.: Mažgon Klavdij (SV) 2'19"; 2. Leber Rajko (SM) 2'20"; 3. Tomaževič Lovro (SJ) 2'24".

Tek 1500 m.: 1. Mažgon Klavdij (SV) 5'24"8; 2. Jeretina Martin (C) 5'32"8; 3. Stanovnik Franci (SV) 5'36"8.

Skok v višino: 1. Obriskal Viktor (SJ) 1,58 m.; 2. Stanovnik Franci (SV) 1,50 m.; 3. Grohar Andrej (M) 1,50 m. Skok v daljino: 1. Mustar Jure (SJ) 5,63 m.; 2. Grohar Andrej (M) 5,59 m.; 3. Žitnik Bogdan (SV) 5,49 m.

Met krogle: 1. Obriskal Viktor (SJ) 12,14 m.; 2. Kalan Marijan (SV) 11,28 m.; 3. Obriskal Tone (SJ) 10,62 m.

Met kopja: 1. Grohar Andrej (M) 47,00 m.; 2. Oven Franci (SJ) 38,50 m.; 3. Kalan Marijan (SV) 34,86 m.

Štafeta 4x100 m.: 1. San Justo (Miklič, Tomaževič, Pugalj, Mustar) 51"2; 2. Slovenska Vas (Kocjančič, Rozina, Žitnik, Mažgon) 51"5; 3. Adrogué (Grohar, Pavšer, Rode, Štrubelj) 52"8.

PO EKIPAH:

SDO: 1. Slovenska vas: 77 točk; 2. San Martin: 54 točk; 3. Morón: 39 točk; 4. Carapachay: 28 točk; 5. San Justo: 13 točk.

SFZ (1): 1. San Martin: 128 točk; 2. Slovenska vas: 92 točk; 3. San Justo: 55 točk.

SFZ (2): 1. San Justo: 118 točk; 2. Slovenska vas: 86 točk; 3. Morón: 26 točk; 4. Adrogué: 21 točk; 5. Carapachay: 13 točk; 6. San Martin: 13 točk.

skoraj popolno sliko o današnjem slovenskem delu v misijonih. Trenutno je na delu 83 slovenskih misijonarjev in misijonark, duhovnikov, bratov, redovnic in ženskih ter moških laičkih moči, a od teh jih je iz predvojnega časa le 32, dočim jih je po vojni odšlo in tam ostalo 51, od teh 23 iz domovine, 17 iz izseljenstva, ostali pa iz zamejstva.

Predavatelj je ob zaključku svojih izvajanj povabil vse navzoče, da smo skupno zapeli Hvala večnemu Bogu, kot zahvalno molitev Bogu za milost lepo se razvijajočega slovenskega misijonskega dela, kljub problemom izseljenstva in pomanjkanju svobodnega dejstvomovanja v matični domovini.

Zvedeli smo, da so udeleženci ob tej priliki tudi lepo darovali tako pri vhodu za kritje stroškov prireditve in v pomoč slovenskim misijonarjem, pri maši pa za misijone sploh v okviru Družbe za širjenje vere.

Skratka: Letošnja misijonska proslava je lepo uspela. K.

Slovinci v Argentini

Osebnosti

Družinska sreča: V družini lic. Mihaela Barleta in njegove žene, ge. Eleonore González, iz Campana, se je rodila hčerka. Iskreno čestitamo.

BUENOS AIRES

Duhovniški študijski dan

Na študijskem dnevu so slovenski duhovniki v Argentini obravnavali temo: Kaj mora dobiti in kaj mora dati slovenski naseljenec v Argentini. Cerkevni nauk v tem pogledu sta predložila v teoretičnem pogledu dr. Mirko Gogala, v praktičnem pogledu pa rev. Jure Rodé. Razdeljeni po skupinah so podrobneje obravnavali posamezne točke in končno na skupnem razgovoru še osvetlili problem. Udeležilo se je dneva 28 slovenskih duhovnikov iz Velikega Buenos Airesa in g. Horn iz Mendoze.

POČITNISKI DOM V ČRDOBI

Bo odprt za vse Slovence od 12. januarja do 28. februarja. Kraj je v višini tisoč metrov, zelo zdrav, obdan od gora z nešteti možnostmi za sprehode, izlete in kolanje. Ni primeren za težjo srčno napako, težjo pljučno bolelost in visok krvni pritisk. Kdor se želi odpočiti in si utrditi zdravje v tem Domu, naj čim prej priporočeno (certificado) sporoči dan prihoda in vrnitve na naslov: Hanzelce Rodolfo, Champagnat 55, Luján, Peia. Bs. As. Vozne listke kupiti šele po prejemu obvestila, da je prostor zagotovljen.

Da bodo starši majhnih otrok bolj prosti, se bo dopolne majhnim otrokom posvečala otroška vrtnarica gđna. Marjeta Marinič; po potrebi še ena več.

POIZVEDBA

Svojci iz Slovenije iščejo VINKA SKUFCA, roj. 25. 7. 1909 v Ratjah, Hinje. Kot domobranec je bil v okolici Ljubljane, največ v Grosupljem. Dne 27. maja 1945 je bil še v Vetrinjah. Po nekaj poročilih je še jeseni 1945 poslal prijatelje poizvedovat za družino, ki je bila pa takrat še v Ljubljani. Potem izgine za njim vsaka sled. Nekateri trdijo, da je v Avstraliji, ali v Kaliforniji. Da je ob neki nesreči izgubil spomin za pretekle dogodke. — Njegov družabnik mu je zapustil dobro podjetje z imenom RNI in tako sedaj kličejo tudi njega samega. Baje je poročen z medicinsko sestro, ki mu je stregla v bolnici. — Doma mu je žena že umrla, živi pa še vseh 6 otrok, ki so preskrbljeni in bi za očeta radi zvedeli, ali še živi. — Kdor kaj ve o imenovanem, naj sporoči v našo Dušnopastirsko pisarno, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, ali tudi njegovemu sinu: Skufec Vinko, 61000 Ljubljana. Na jami 1/31, Jugoslavija.

PO ŠPORTNEM SVETU

Jugoslovanska nogometna reprezentanca je pretekli teden v Las Palmas na Balaerih igrala neodločeno 2:2 s Španijo. Tekma je bila za uvrstitve v finalni del svetovnega nogometnega prvenstva.

Jeseniški hokejisti so že septembra začeli s tekami v hokeju na ledu. Tako so 21. septembra na drsališču pod Mežakljo v tekmi za Alpski pokal premagali ekipo iz Augsburga, Zahodna Nemčija, s 6:2 (0:0, 6:1, 0:1).

Letošnji najboljši namiznoteniški igralci v Jugoslaviji so: Štapančič in Šurberk iz Zagreba, Korpa, član ljubljanske Olimpije; Večko kot najboljši Slovenec je na šestem mestu, Mariborčan Svanik (ki je sicer še mladinec in evropski mladinski prvak) je na osmi. Med dekleti je prva Zagrebčanka Reslerjeva, druga je Ljubljancanka Jelerjeva, na 11. 12. in 13. mestu so Kalanova, Verstovskova in Martinčeva, članice Olimpije iz Ljubljane.

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

23 oktobra 1952 — št. 40

IZ TEDNA V TEDEN

Anglija: Churchill je imel na zborovanju angleškega „Društva prijateljev ZDA“ v navzočnosti gen. Ridgewaya govor, v katerem je nakazal razvoj tretje svetovne vojne, če bo do nje prišlo. Po Churchillovem gledanju bo tretja vojna „tako strašna, da si je danes nihče ne more predstavljati. Obe strani dobro veda, da bo nova vojna popolnoma različna od prejšnjih, ker bodo najhujši udarci prišli že v prvem mesecu, če ne že celo v prvem tednu vojne. Po prvem mesecu vojne bo nastalo strahno zatišje, ko ne bo nobena od obeh strani zmožna prepeljati svojih vojska na večje daljave. Strahota, ki bodo zagnile civilno prebivalstvo obeh strani Evrope, bodo nepopisne in vlade, ki bodo odvisne od zvez na velike daljave, bodo morale ugotoviti, da so izgubile oblast obvladanja dogodkov, ki se bodo razvijali. Živimo v dobi velike sinteze in ta sinteza z nepremagljivo silo pričinja združevati posameznike in preko njih narode v skupnost, ki se ne bo dala podvreči komunističnem gospodarstvu.“ Zaključil pa je svoje izvajanje z besedami: „Je to samo mnenje, ni nikak prerokba.“

Od vsepovsod

Borba proti mamilom. Igralko Terry Moore, članico odbora proti mamilom, so na letališču v New Orleansu prijeli, ker je policija našla v njeni prtljagi marihuano. Igralka je sicer trdila, da so ji mamilo podtaknili, vendar ni nič pomagalo. Šele po plačilu kavcije je mogla nadaljevati pot proti Los Angelesu, kjer je nastopila pri snemanju tonske propagande, za akcijo proti mamilom.

Brez zvišanja cen. Ameriška komisija za cene je zavrnila prošnje avtomobilskih družb za povišanje cen v letu 1973. Komisija je zavrnila zahteve Forda, General Motorsa, American Motorsa in Chryslerja, pa tudi proizvajalcu gospodarskih vozil „International Harvester Co.“ ni dovolila povišanja.

Tovorni vlak na travniku. Tovorni vlak se je na progi Dobje—Modriča 31. avgusta ponoči nenadoma znašel na travniku, ko je pripeljal izza nekega ovinka. Malo prej je namreč hudournik Lukavica podrl nasip in odnesel 150 metrov tračnic. Na travniku se je prevrnilo vseh 20 vagonov in seveda tudi lokomotiva. Škoda je zelo velika, k sreči pa sta bila le dva železničarja lažje ranjena.

Bencin in pisatelj. V Franciji petrolejska družba „Total“ pri svojih črpalkah daje kupcem za vsakih dvajset litrov bencina ali 2 litra olja poseben bon, za tri bone pa more kupec v knjigarnah dobiti eno izmed knjig, ki so na posebnem seznamu. Na razpolgo so poleg romanov še kriminalke in otroške slikanice.

Vabilo Solženicinu. Francoski režiser Claude Lelouch je povabil ruskega pisatelja Aleksandra Solženicina na premiero filma „En dan Ivana Denisoviča“, ki ga je Lelouch posnel po znani istoimenski noveli tega pisatelja.

Dragocen zaklad. Sreča, o kateri mnogi iskanci zakladov zaman sanjajo vse življenje, se je nasmehnila petim športnim potapljačem, trem Norvežanom in dvem Švedom. Ti so pred severno norveško obalo iskali morske gobe, našli pa so jadrnico Akerendam, ki se je potopila na prvi svoji vožnji leta 1725. Na jadrnici so našli 15 vreč z zlatniki in srebrniki, zaklad, ki tehta skoraj pol tone in je vreden vsaj poldrugi milijon dolarjev. Ladja Akerendam je bila last nizozemske vzhodnoindijske družbe in je odplula iz otoka Texel proti Nizozemski Indiji. Ker so bili tedaj v Rokavskem prelivu napadi pomorskih roparjev, se je kapitn hotel v velikem loku izogniti Britanskiemu otočju in je zato naravnal ladjo ob norveški obali. Pri otoku Runde pa se je ladja potopila. Vzhodnoindijska družba je na o poslala na otok svojega zastopnika, ki naj bi skušal rešiti del dragocenega tovora, toda otočani so ga pregnali in tako je tovor ostal na potopljeni ladji.

NARODNI PRAZNIK 29. OKTOBRA IN DAN SLOVENSKE ZASTAVE

VELIKO NARODNO SLAVJE V SLOVENSKI HIŠI
28. oktobra 1972

Ob 19.00: sv. maša za vse, ki so delali in se žrtvovali za slovenski narod.
Ob 20.00: pozdravne besede — Pavel Fajdiga, predsednik Pripravljalnega odbora.
Govora: Ana Marija Klanjšček, predsednica SDO; Miloš Stare, predsednik Narodnega odbora za Slovenijo.
Slovenski folklorni plesi; režija: Maks Borštnik
Ob 20.45: slavnostna večerja.

VSE SLOVENKE IN SLOVENCE VLJUDNO VABI

Pripravljalni odbor

OBVESTILA

ČETRTEK, 26. oktobra 1972:

Predavanje prof. dr. Hanželiča na sestanku Zveze žena in mater ob pol 5 v Slovenski hiši. Naslov predavanja: Medsebojno sodelovanje in povezanost članov družine. Na zanimivo predavanje iskreno vabimo.

SOBOTA, 28. oktobra 1972:

V Slovenski hiši zvečer proslava narodnega praznika 29. oktobra.

NEDELJA, 29. oktobra 1972:

V Rožmanovem zavodu v Adrogué celodnevna prireditev.

V Zavetišču dr. Gregorija Rožmana bo sv. maša za pok. Vinka Zupana. Po maši bo pripravljen Asado.

SOBOTA, 4. novembra 1972:

V Slovenski hiši ob 20 enajsti kulturni večer SKA. Predaval bo lic. astronom Janez Zorec o „evoluciji zvezd“.

NEDELJA, 5. novembra 1972:

Mladinski dan SDO in SFZ.

SOBOTA, 11. novembra 1972:

V Slovenski hiši ob 8 zvečer koncert Slovenskih mladenk v prid socialnega sklada Zveze slovenskih mater in žena.

Slovenska radijska ura

se pridružuje

prazniku SLOVENSKE SVOBODE in DNEVU SLOVENSKE ZASTAVE

ki sovpada z njeno 2. obletnico neprestanega obstoja — z naslednjim programom na Radio Antártida

v soboto, dne 28. oktobra 1972, ob 17,34:

- govor g. Pavla Fajdige;
- naslednje pesmi: Naprej zastava slave, Mi slovenski smo vojaki, Moja domovina, Naj čuje nas, Delaj, delaj, Triglavsko koračnica.

Potujete v RIM — Italijo?

Ne pozabite obiskati slovenskih hotelov.

Hotel BLED in Hotel DANIELA

00185 - ROMA tel. 777102-7579941
Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 - ROMA - Via Luzzatti, 31
tel. 750587 - 771051

Lastnik: VINKO LEVSTIK

Zmogljivost 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe s privatno kopalnico, telefonom, radiofilodifuzijo, klimatskimi napravami. Nova slovenska restavracija. Osebjstvo pretežno slovensko. Počutili se boste kot doma. — Dobrodošli!

„V SLOGI JE MOČ!“ in pomoč za vse vaše denarne probleme
1470 članov SLOGE to potrjuje. Pridružite se nam!

KREDITNA ZADRUGA SLOGA z. z. o. z.

Bartolomé Mitre 97 T. E. 658-6574 Ramos Mejía

Uradne ure: ob torkih, četrkih in sobotah od 16. do 20. ure

VELIKA IZBIRA NAJBOLJŠEGA POHIŠTVA

MUEBLES

LUKY

Ruta 205
Frente Estación EZEIZA
T. E. 295 - 1197

Podružnice

Avda. 25 de Mayo 136
CALOS SPEGAZZINI

Almafuerte 3230
SAN JUSTO

Električni aparati

Volvo — Yelmo

Izključni zastopnik: Hitachi — National — Crown — Ranser — Panoramic — Aurora — Saccol — Columbia
Westinghouse — Godeco — Tonomac — Gamuza — Olivetti — Kenia — Champion — Marshall.

NEDELJA, 12. novembra 1972:

V Berazateguiju sedma obletnica blagoslovitve doma združena s pestrim spredom.

SOBOTA, 25. novembra 1972:

Koncert v Slovenskem domu v San Martinu ob 19.30.

NEDELJA, 26. novembra 1972:

Nedelja Kristusa Kralja. Proslava praznika in spomin slovenskih katoliških shodov.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Radijska ura. Ob slovenskem narodnem prazniku bo pri slovenski radijski oddaji govoril g. Pavle Fajdiga — radio ANTARTIDA ob 17,34.

Prijave za šolsko kolonijo sprejema Zedinjena Slovenija. Kolonija bo od 27. dec. do 12. jan. Stroški kolonije: 21.500, če se ne bo podražila vožnja. Prosimo, da otroke čim prej prijavite!

Zedinjena Slovenija je založila veroučno knjigo za srednjo šolo. Pripravila sta jo dr. Alojzij Kukovica in msgr. Orehar. Na razpolago je v društveni pisarni.

Profesorjski zbor Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka obvešča vse dijake, da bo zadnji dan pouka 4. novembra. Naslednje soboto, 11. novembra, ob 17 bo zaključna sv. maša, razdelitev spričeval in zaključna proslava. Udeležba obvezna.

Peti letnik tečaja pa bo imel pouk tudi v soboto, 28. oktobra ob 16.

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17 do 20

Oddam v najem

NOVO STANOVANJE

poleg parka in bazilike v Moronu,
9. nad., 2 sobi, kuhinja, kopalnica
in pralnica.

Informacije v upravi lista.

SLOV. DOM V SAN MARTINU

KONCERT

bo v soboto, 25. novembra in ne 4. novembra, kot je bilo objavljeno

JAVNI NOTAP

**FRANCISCO RAUL
CASCANTE**

Escribano Público
Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

Dr. Tone Žužek ADVOKAT

Urduje od 17.30 do 19.30.
Ponedeljek, sredo, petek

Lavalle 2331, p. 5. of. 10

T. E. 47-4852

ROŽMANOV ZAVOD

V ADROGUE

NEDELJA, 29. OKTOBRA

Dopoldne:

ob 11: sv. maša
Baragova
proslava

Opoldne:

kosilo

Popoldne:

ob 16: KRSTNA PREDSTAVA
JOZA VOMBERGAR:

ČUDO KRESNE NOČI

Režija: MARIJAN WILLENPART

20. mladinski dan

— 5. NOVEMBRA NA PRISTAVI —

11.30 SV. MAŠA
12.30 KOSILO
16.00 POPOLDANSKI PROGRAM

Sodeluje mladina iz: Berazateguija, Carapachaya, Morona, Ramos Mejía, San Justa, San Martina in Slovenske vasi

11. novembra 1972

v Slovenski hiši ob osmih zvečer

Pesem ljubezni naj v srcih zveni

poje zbor

„Slovenske mladenke“

Vodi ga. Anka Savelli-Gaserjeva

Koncert prireja

Zveza slovenskih mater in žena

v dobro svojega podpornega sklada in lepo vabi rojake k udeležbi.

V globoki žalosti sporočamo vsem prijateljem in znancem, da nas je nenadoma zapustila dne 22. oktobra naša ljubljena žena, mati, hčerka, sestra, teta in nečakinja, gospa

Amalija Cerar roj. Gnezda

Na zadnjo pot smo jo spremili na pokopališče v Moronu dne 23. oktobra.

Iskrena hvala vsem, ki so našo drago Malči prihajali kropit, molit za pokoj njene duše, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku. Posebno pa se zahvaljujemo g. župniku Lamovšku in gg. Antonu Škulju in Juriju Rodetu za molitve in vodstvo pogreba.

Sv. maša ob osmih bo na Pristavi v nedeljo, 29. oktobra ob 10.

Zalujoči:

Jože, mož;
Franci in Joško, sinova;
Mimi in Ani, hčerki;
Jerica, mati
in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Cleveland, Ljubljana.